

Belang van schoon uitgangsmateriaal bij duurzame teelt

Ontbijtsessie HOBACHO Keukenhof

1 mei 2015

Peter Vreeburg, PPO BBF

Duurzaamheid is:

- Over 20 jaar nog bollen kunnen telen
- Daarvoor is nodig:
 - Verantwoord omgaan met grondstoffen en milieu
 - Maatschappelijk acceptabel
 - Economisch verantwoord

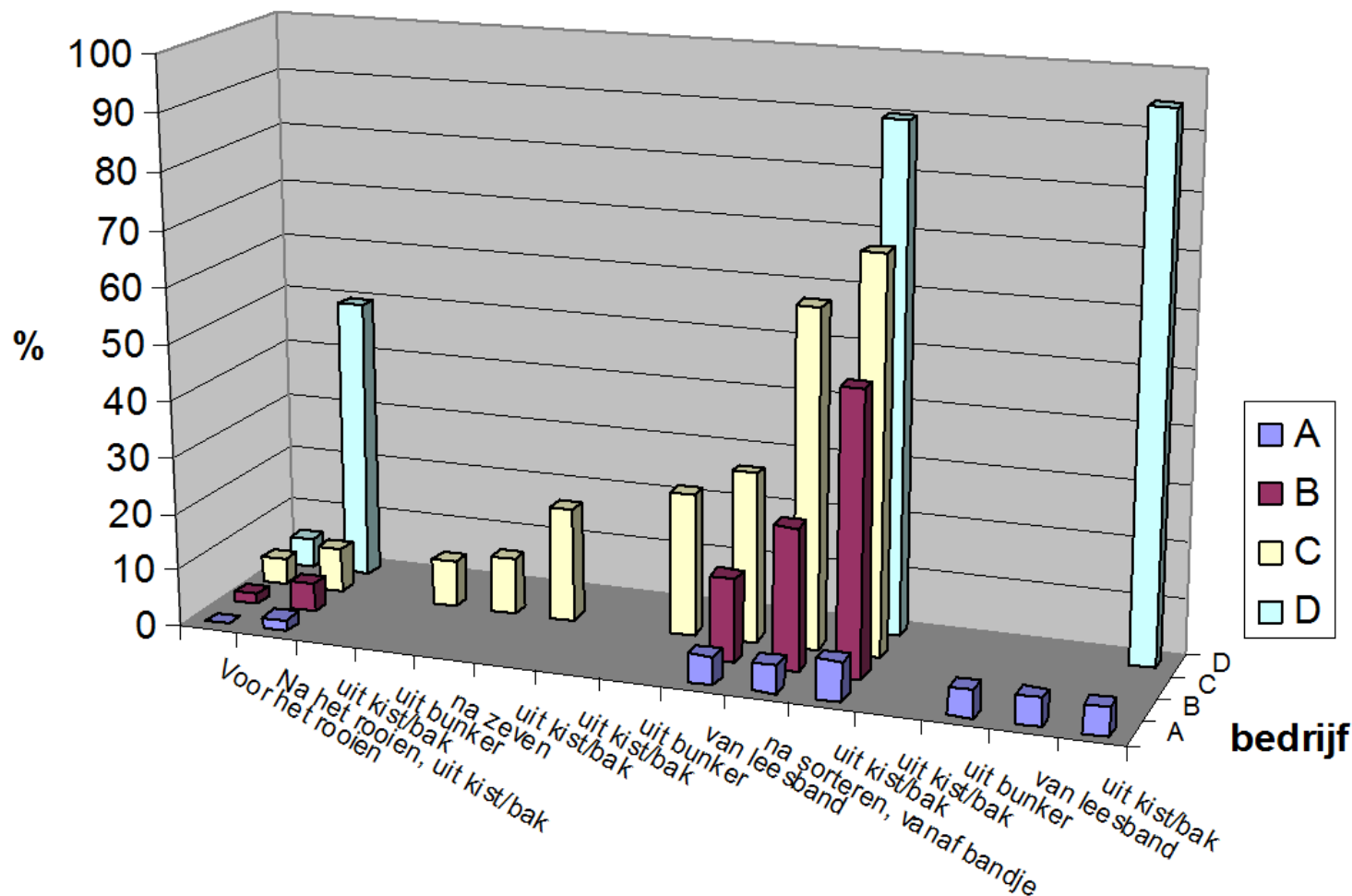
Waarom schoon uitgangsmateriaal?

- Alles wat er (later) ziek uit gaat heeft al (jaren) geld gekost en was (jaren) een besmettingsbron
- Voorkomen is beter dan genezen
- Meeste rendement als je veel aandacht besteedt aan beperkt areaal uitgangsmateriaal

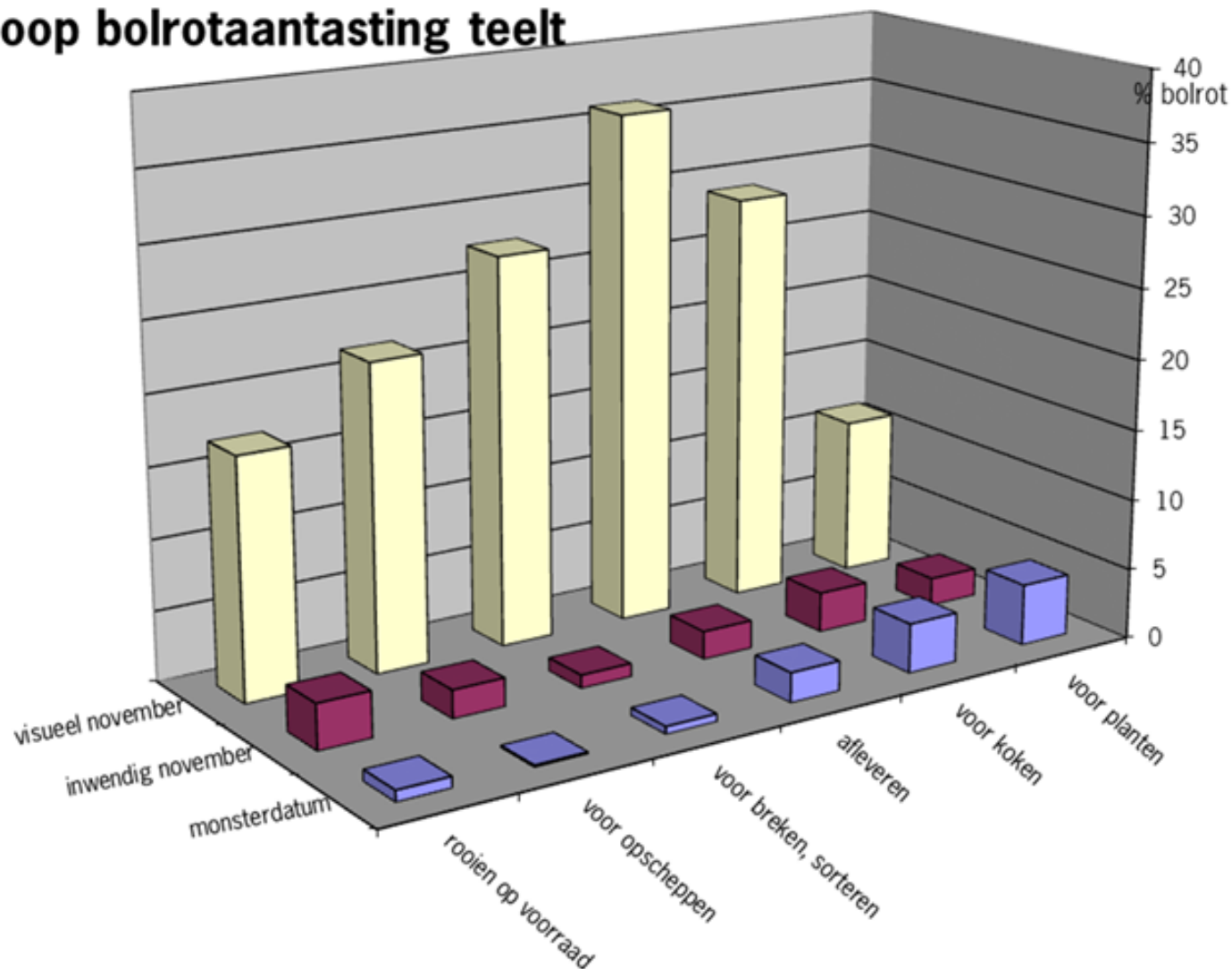
Huidige praktijk

- Nu vergaande mechanisatie en intensieve teelt
 - mede mogelijk gemaakt door toepassing chemie
- Gevolg huidige praktijk:
 - Volop beschadiging en doorsmeren van ziekten en plagen

Bolbeschadiging tijdens verwerking hyacint

Verloop bolrotaantasting teelt

Huidige praktijk

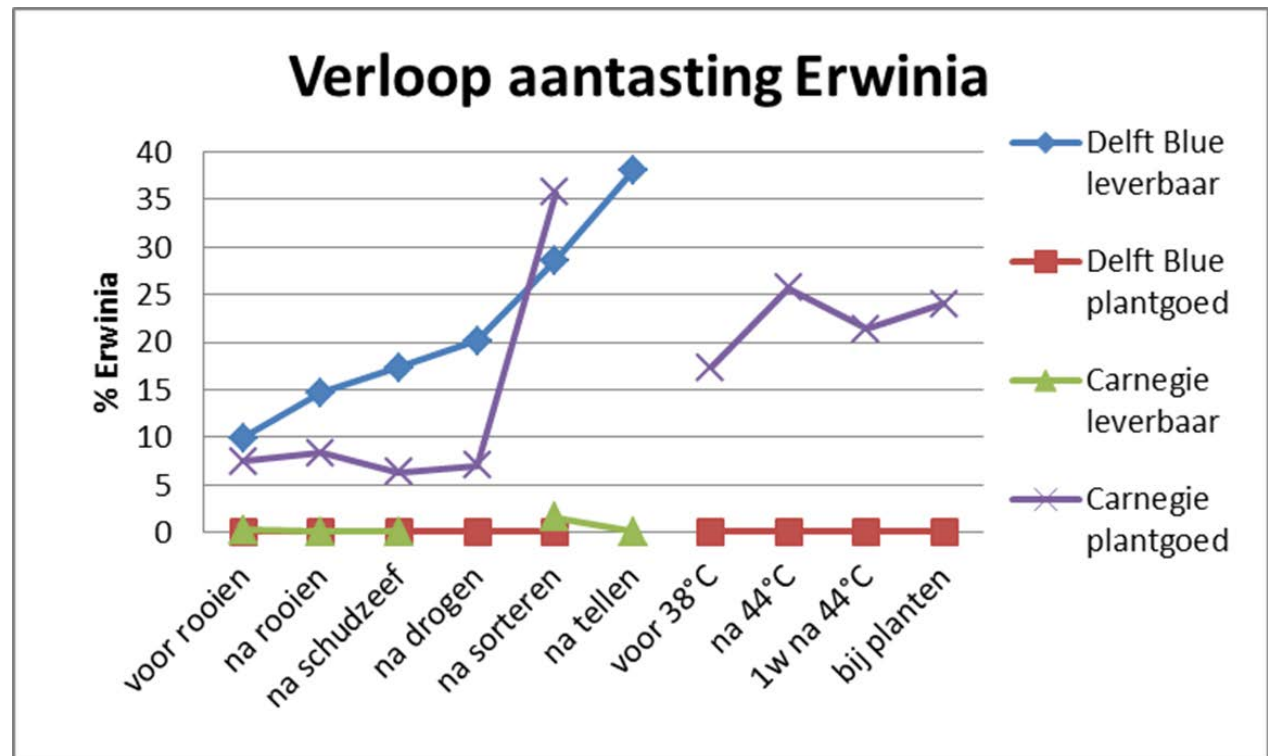
- Nu vergaande mechanisatie en intensieve teelt
 - mede mogelijk gemaakt door toepassing chemie
- Gevolg huidige praktijk:
 - Volop beschadiging en doorsmeren van ziekten en plagen
 - veel verspreiding via water in voorweek, kook en dompelbaden met name bacterieziekten (Erwinia's, geelziek, woekerziek) en stengelaaltjes
 - Veel verspreiding via grond en door de lucht
- Gewasbeschermingsmiddelen vertragen het ziek worden bij de meerjarige teelt

huidige realiteit

- (Onmisbare) middelen vallen weg
- Gebruik middelen staat sterk onder druk
- Milieuvriendelijke methode wwv staat onder druk door wegvallen formaline
- **Noodzaak tot meer aandacht voor niet chemische oplossingen om ziekten te bestrijden dan wel verspreiding te voorkomen**

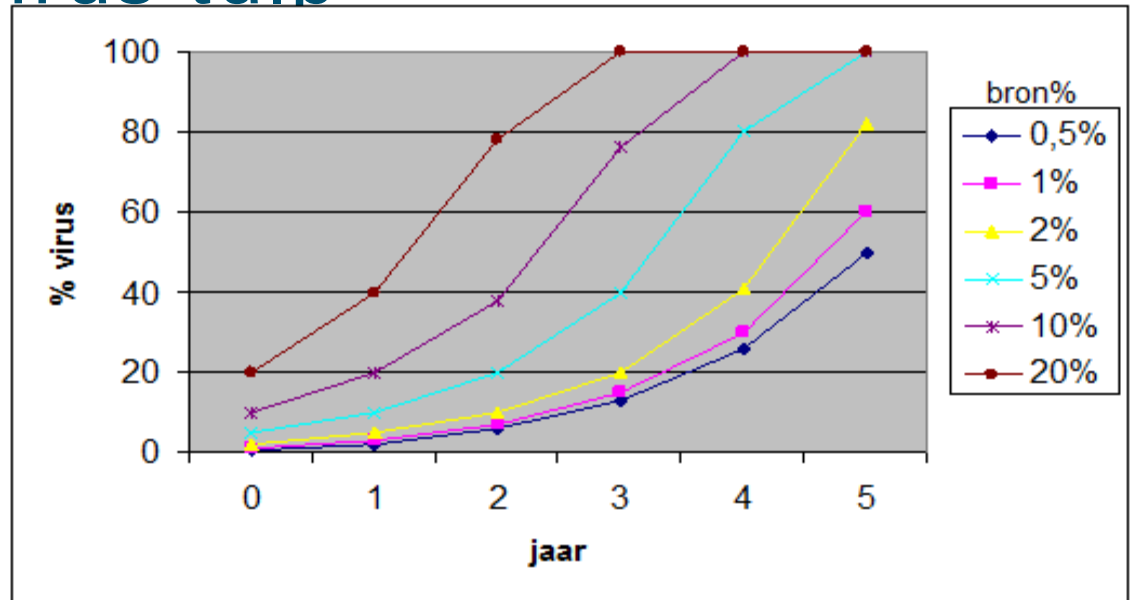
Belangrijkste stap is uitgaan van gezond uitgangsmateriaal

- Hoe lager de besmetting aan het begin, hoe gezonder de partij is aan het eind, ook omdat er minder verspreiding optreedt.

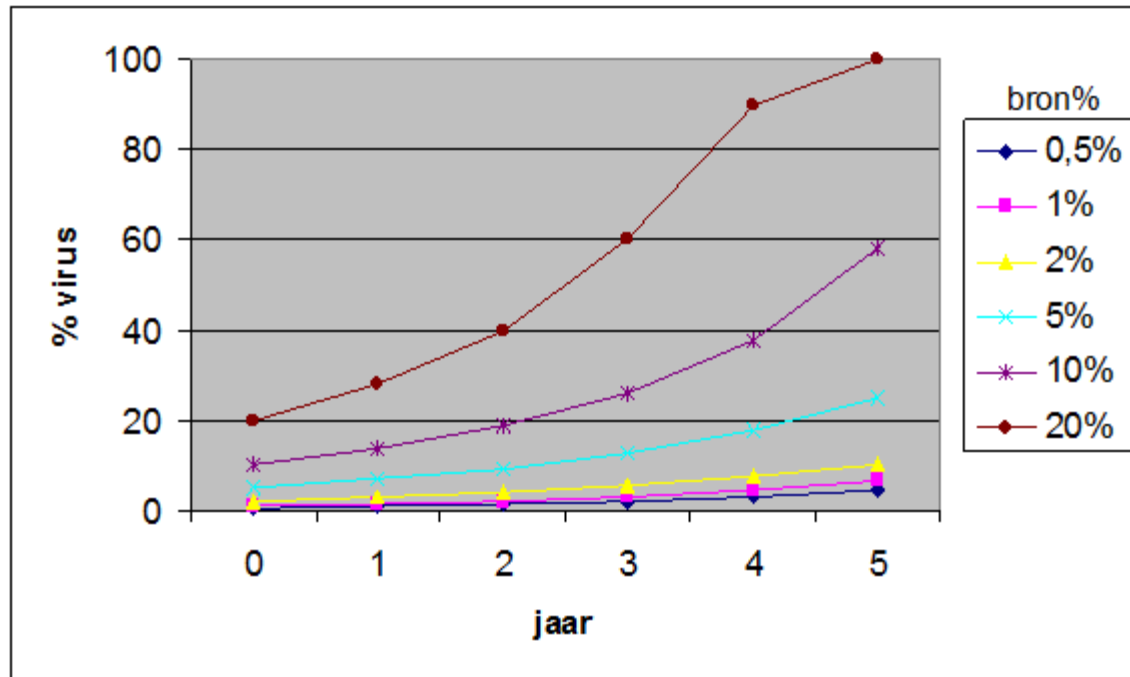

Belang bron% virus tulp

■ Vatbare cultivar

■ Resistente cultivar

- Gezond plantgoed al of niet na toegepaste maatregel
 - heetstook bij geelziek
 - wwv bij (stengel)aaltjes
 - toetsing op latente besmetting agressief snot, virus
- Grondbemonstering op aaltjes
- Resistentere cultivars
 - bijv. virus, erwinia, fusarium

Mogelijkheden

- Andere bestrijdingsmethoden
 - bijv. CATT/temp tegen trips en stengelaaltjes maar wellicht ook galmijt, fytoplasma, narcisvlieg,
- Minder doorsmerende ontsmettingswijze
 - bijv. schuimen
 - afgesloten toepassingen met reinigen en ontsmetten (het nieuwe verwerken)
- Minder beschadigende verwerkingswijze
 - bijv. optisch sorteren (het nieuwe verwerken)

■ Andere teeltwijze

- bijv. teelt in bakken om grondbesmetting te voorkomen (bijv. PLAMV)
- extra aandacht voor weerbaarheid gewassen en extra aandacht voor bodem en andere wijze bemesting/bestrijding/bewerking
- Vruchtwisseling, andere gebieden

■ Andere vermeerderingswijze

- mogelijkheden CATT-handeling voor vermeerdering hyacint?
- Jongere (= gezondere) bollen hollen/CATT/schubben?

- Éénrichtingsverkeer door telkens opnieuw starten met teeltcyclus en na leverbaar stoppen
 - hollen, schubben, weefselkweek, zaad, plantgoedteelt
- Strikt gescheiden telen, verwerken en bewaren van de overige partijen

- Meer hygiënische maatregelen op bedrijf: scan/cursus
 - scala aan aandachtspunten: bewustwording
- Monitoring van partijen en gericht werken
 - bijv. galmijt en Fusarium

Voorbeelden:

- PLAMV: Weefselkweek toetsen, gescheiden teelt, teelt los van de ondergrond in bakken van schub naar leverbaar in twee jaar zonder tussentijds rooien
- Certificering Hosta virus X
- Certificering pootgoed aardappel
- Werkbollen- plantgoed- eisen keuringseisen

Doel was om u aan
het denken te zetten
over de nabije
toekomst.

Herkenbaar?

Wat mist u nog?

Waar is de grootse
winst te behalen?

